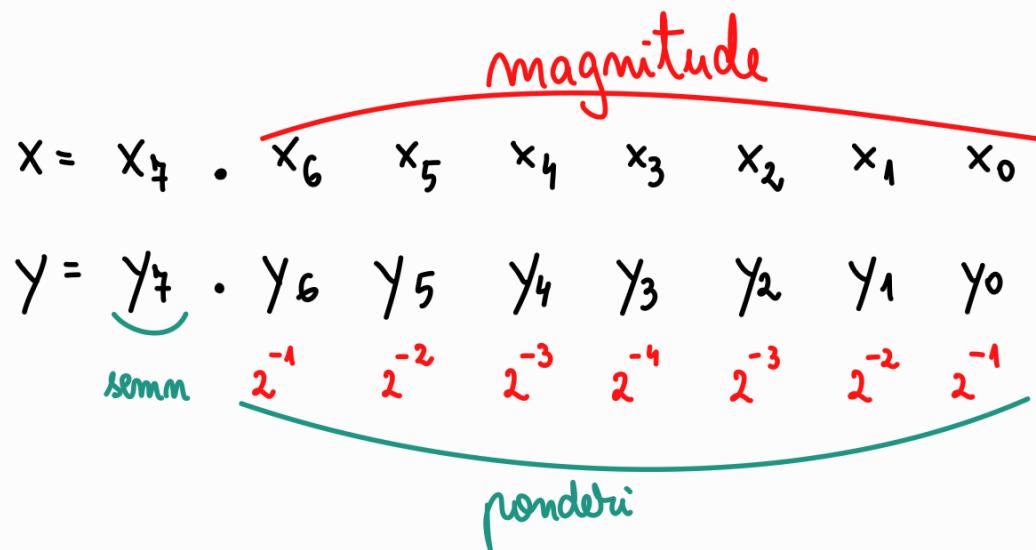

4.2. Înmulțire binară secvențială pentru numere în Semm-Mătrime

Fie x, y - 2 numere fractionare, pe 8 biti, reprezentate în SM

Producătorul $P = x \cdot y$ este un nr. fractionar în SM, pe 16 biti.

$$P = p_{15} \cdot p_{14} \ p_{13} \dots \ p_2 \ p_1 \ p_0$$

- ▷ MSB este semnul $p_{15} = x_7 \oplus y_7$
- ▷ părțiile de magnitudine ale operandelor au 7 biti $\Rightarrow$ magnitudinea produsului va avea 14 biti: $p_{14}, p_{13}, \dots, p_1$
- ▷ al 16-lea bit este p_0 și are valoarea 0

→ În sistemele de calcul folosim un nr. de biti multiplu de 8

ALGORITM

multiplier 2

declare register A[7:0], Q[7:0], M[7:0], COUNT[7:0];
declare bus INBUS[7:0], OUTBUS[7:0];

înmulțitor

deînmulțit

ceil(log₂ m)

m - nr. biti

BEGIN: A := 0, COUNT := 0, }
INPUT: M := INBUS;

Semnal de control C₀

Q := INBUS; → C₁

TEST1: if Q[0] = 0 then go to RSHIFT,

ABB : A[7:0] := A[6:0] + M[6:0]; → C₂
fără bit de semn

RSHIFT: A[7]:=0, A[6:0].Q := A.Q[7:1], } → C₃
INCR : COUNT := COUNT + 1;

TEST2: if COUNT ≠ 1 then go to TEST1,

SIGN: A[7] := Q[0] exor M[7], Q[0]:= 0; → C₄

OUTPUT: OUTBUS := A; → C₅

OUTBUS := Q; → C₆

ENB : - - - - - - - - - - - - - - - - - ENB

→ la m înțeleg mai facem o shiftare

Eлементe de pseudolimbaj

① declare registers

- ▶ definește registri; specifică
  - ↳ numele, S/I
  - ↳ lățimea
- ▶ operatorul de concatenare: •; ex. A[6 : 0].Q := A.Q[7 : 1]

② declare bus

- ▶ definește magistrale specificând
  - ↳ numele, S/I
  - ↳ lățimea

3. Execuție sincronă

- ↳ operații non-conflictuale: executate concurențial, separate prin $\sqcap$
- ↳ operații secvențiale: executate secvențial, separate prin $\sqcup$

4. Operatorul de atribuire este $\sqcup =$ și este folosit pentru încărcarea de valori binare în registri sau magistrale
- ▶ exor indică o operație cablată: în $A[7] := Q[0]$ exor $M[7]$ este implementată printr-o poartă EXOR

5. Controlul fluxului de execuție

- ↳ salt necondiționat: go to TEST1
- ↳ salt condiționat: if $Q[0] = 0$ then go to RSHIFT

6. Citire/scriere simultană din/în registre

$$A[7] := Q[0] \text{ exor } M[7], Q[0] := 0$$

- ▶ bit-ul $Q[0]$ este atât citit cât și scris în același ciclu de ceas

► În raport cu frontul declansător al semnalului de tact, citirea se realizează înainte

Elementele platformei hardware

- ▶ acumulatorul A : este folosit pentru adunarea produselor de 1-bit la produsul parțial; are facilități de deplasare la dreapta; stochează biții mai semificativi ai produselor parțiale
- ▶ registrul înmulțitor Q : încărcat, inițial, cu înmulțitorul X ; are facilități de deplasare la dreapta (numele Q provine de la platforma HW specifică împărțirii binare)
- ▶ registrul deînmulțit M : stochează deînmulțitul Y ;
- ▶ sumatorul paralel: pe 7 biți; utilizat pentru adunarea produselor de 1-bit la produsul parțial
- ▶ contorul $COUNT$: păstrează evidența numărului de iterații executate
- ▶ unitatea de control generează semnalele de control ($c_0, \dots, c_6$, END) în secvența corectă de execuție a algoritmului

Algoritmul folosește metoda a 3-a de înmulțire (păstrarea fiecărui produselor de 1 bit):

$$\begin{cases} P_i = P_{i-1} + x_i \cdot y \\ P_{i+1} = P_i \cdot 2^{-1} \end{cases} \longrightarrow \begin{array}{l} \text{etichetele TEST 1 și Abb} \\ \text{eticheta RSHIFT} \end{array}$$

Produsele parțiale:

- ▶ până la setarea semnului rezultatului, (eticheta **SIGN**), toate produsele parțiale sunt pozitive, reprezentate în S.-M., independent de semnele operanzilor
- ▶ la începutul algoritmului, P_0 ocupă registrul A ($P_0 := 0$)
- ▶ după prima iterare, P_1 ocupă întreg registrul A și MSB-ul lui Q (P_1 este în $A[7 : 0].Q[7]$)
- ▶ după a doua iterare, P_2 ocupă întreg A -ul și primii 2 MSBs ai lui Q (P_2 este în $A[7 : 0].Q[7 : 6]$)
- ▶ în general, P_{i+1} ocupă un bit suplimentar în Q la fiecare nouă iterare; aceasta se petrece la eticheta **RSHIFT**, unde A concatenat cu Q este deplasat la dreapta

În fiecare iterare, registrul Q este deplasat la dreapta:

- ▶ la începutul algoritmului, $Q[0]$ conține pe x_0
  - ▶ după prima iterare, $Q[0]$ conține pe x_1
  - ▶ după a doua iterare, $Q[0]$ conține pe x_2
- ⇒ în oricare iterare, bitul curent al lui X , x_i , se află în $Q[0]$.
Acesta este motivul pentru care la **TEST1**, algoritmul testează bitul $Q[0]$.

1. Sumator paralel:

- ▶ pe 7 biți pentru că produsul parțial P_i și deînmulțitorul Y sunt în S.-M. iar în S.-M. adunarea nu poate calcula semnul rezultatului în mod corect
- ▶ transportul de ieșire al adunării este stocat în $A[7]$
  - ▶ ⇒ se evită **overflow**-ul

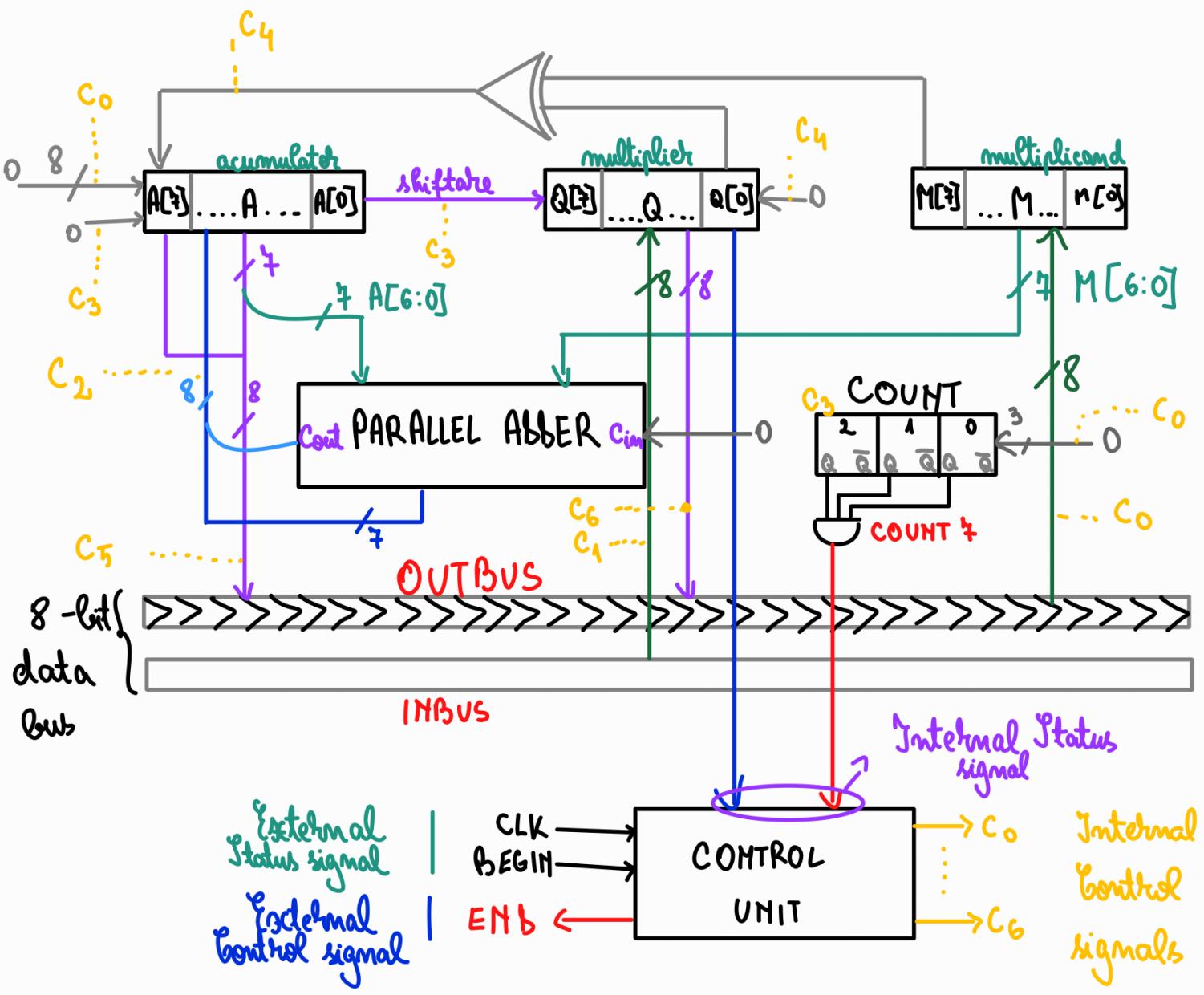
2. Contorul:

- ▶ numără 7 iterări:
  - ▶ pentru că magnitudinea înmulțitorului X are o lățime de 7 biți
- ▶ incrementat la eticheta **RSHIFT**
- ▶ semnalul **COUNT7** este activat când conținutul numărătorului este 7 ($7_{(10)} = 111_{(2)}$)

3. Unitatea de control:

- ▶ secvențiază operațiile prin activarea semnalelor de control ($c_0, \dots, c_6, END$)
- ▶ în fiecare ciclu de tact, cel puțin un semnal de control este activat
- ▶ semnalele de control sunt reprezentate prin linie întreruptă

- ▶ liniile de date sunt reprezentate prin linie solidă —

$C_{out} \rightarrow A[7]$

Exercitii

① operații fractionare

→ 4 biti, SM

$$x = -0.625$$

$$y = -0.875$$

$$\begin{array}{r|l} 0.625 & \cdot 2 \\ 1.250 & \cdot 2 \\ 0.500 & \cdot 2 \\ 1.000 & \end{array}$$

$$\begin{array}{r|l} 0.875 & \cdot 2 \\ 1.750 & \cdot 2 \\ 1.500 & \cdot 2 \\ 1.000 & \end{array}$$

+ bit de semn

$$\Rightarrow x = -101 \cdot 2^{-3} = -5 \cdot 2^{-3} = 1101_{SM}$$

$$y = -111 \cdot 2^{-3} = -7 \cdot 2^{-3} = 1111_{SM}$$

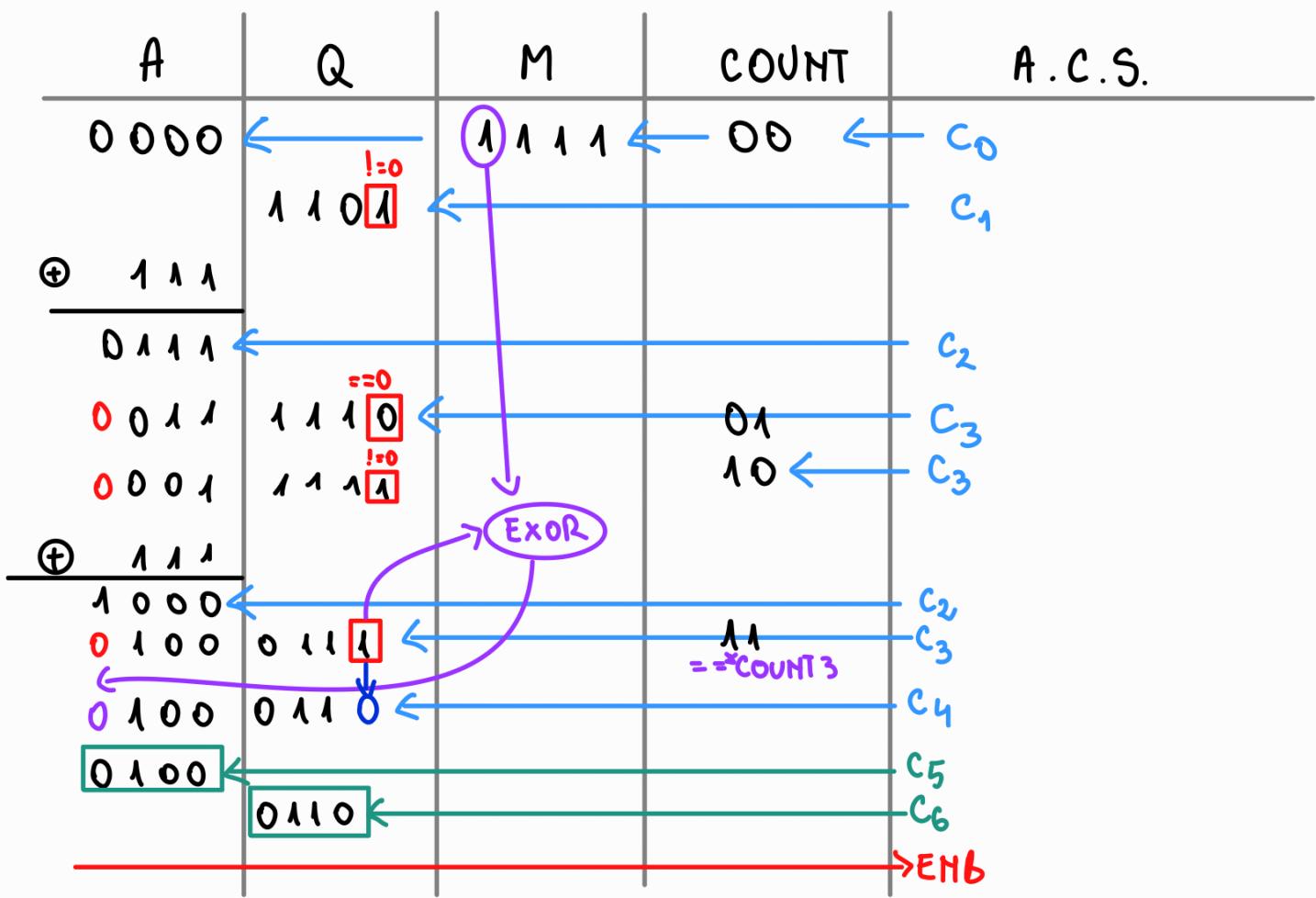
Calcul $P = x \cdot y = (-5 \cdot 2^{-3}) \cdot (-7 \cdot 2^{-3}) = 35 \cdot 2^{-6}$

35	:	2
17	:	2 1
8	:	2 1
4	:	2 0
2	:	2 0
1	:	2 0
0		1

$$\Rightarrow 35 = \frac{100011}{32 \quad 21} \Rightarrow 0.1000110 = 35$$

ca să avem
8 biti

$$\Rightarrow P = 0.1000110_{SM} \quad \text{dim M se adună fără bit de semn}$$

② operații întregi

→ 4 biți, întregi

$$x = -6 = 1\ 110 \text{ SM}$$

$$y = +7 = 0\ 111 \text{ SM}$$

$$P = x \cdot y = -6 \cdot 7 = -42 = 1\ 0101010 \text{ SM}$$

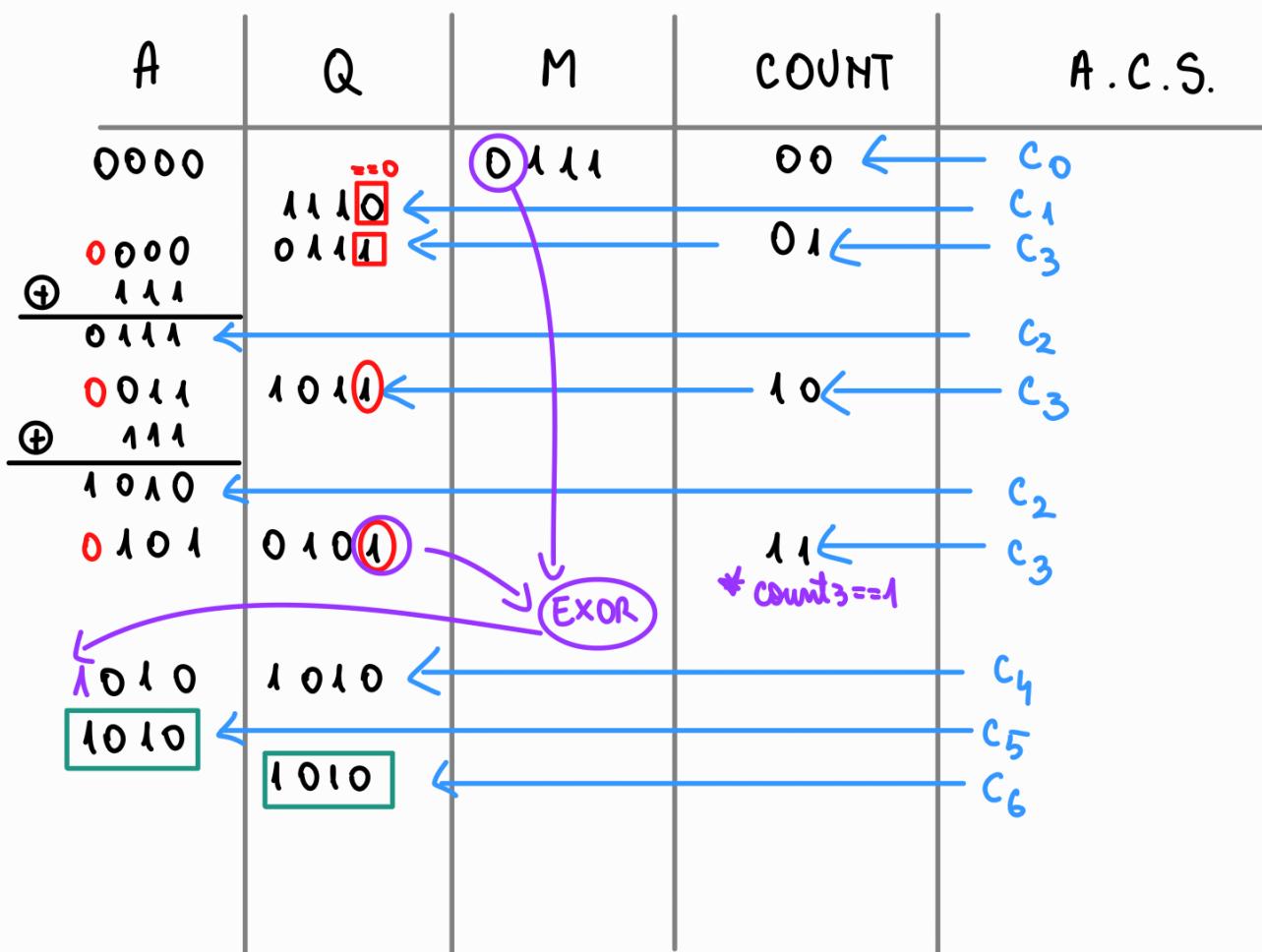
42	2							
21	2	0						
10	2	1						
5	2	0						
2	2	1						
1	0							

⇒ $-42 = 1\ 0101010 \text{ SM}$

sign

pt. a ajunge la 8 biți

32 8 2

③ fractionare $\xrightarrow{\text{COUNT}=4}$

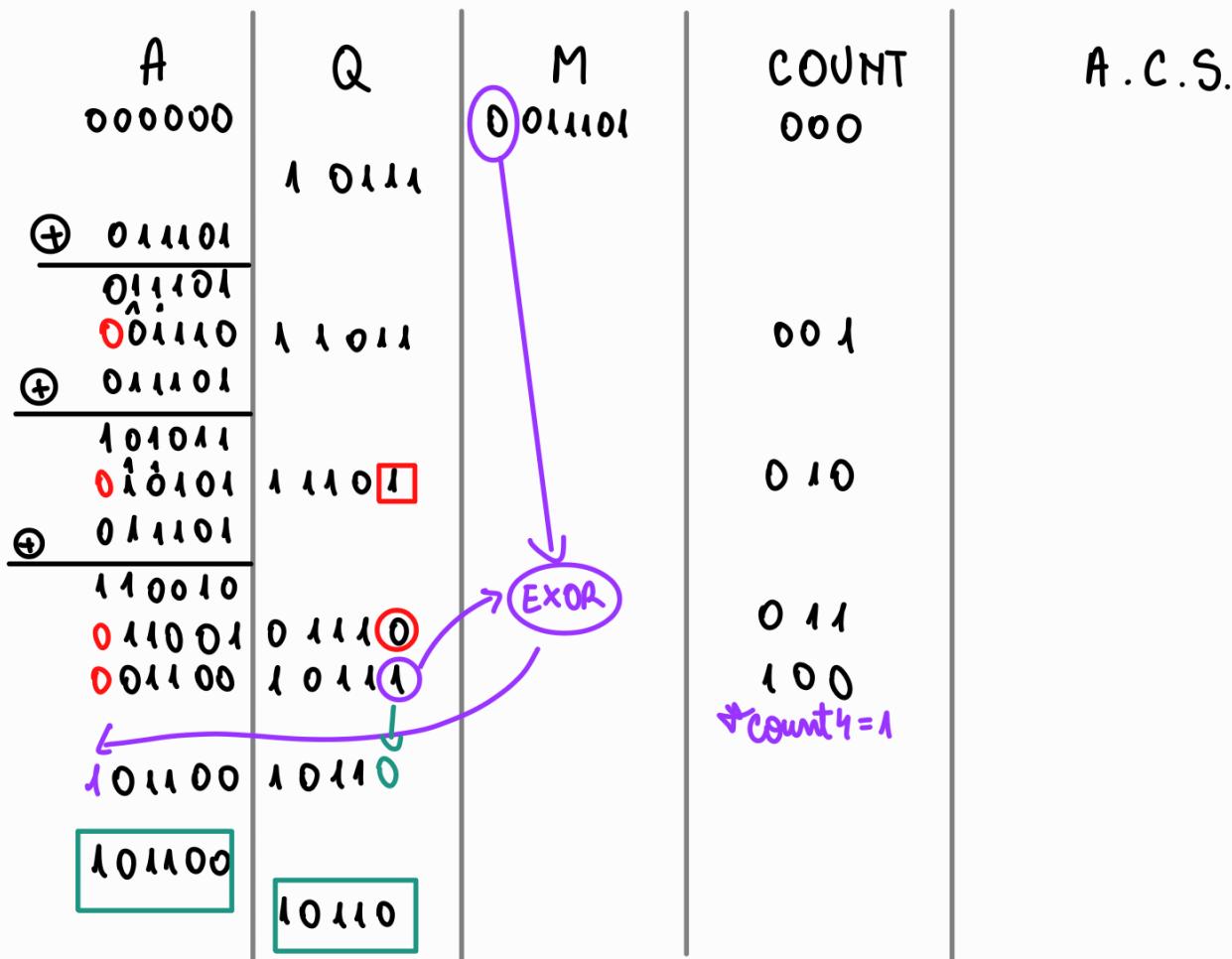
$x - 5\text{bit}$

$y - 6\text{bit}$

$$x = -7 \cdot 2^{-4} = 10111_{\text{SM}}$$

$$y = +29 \cdot 2^{-5} = 0011101_{\text{SM}}$$

$$P = -7 \cdot 29 \cdot 2^{-9} = -203 \cdot 2^{-9} \Rightarrow 10\text{ bits}, \\ = 111001011 \cdot 2^{-9}$$

$$P = 1.011100 10110 \cancel{X} = 11001011 \cdot 2^{-9}$$

P_M P_S $\downarrow S$

④ → mti. integri

x - 4 bits
 y - 4 bits

$$x = +13 = 0\ 1101$$

$$y = -11 = 1\ 1011$$

$$P = -13 \cdot 11 = 143 \longrightarrow P = \boxed{\beta_9} \cdot \beta_8 \cdots \beta_1 \boxed{\beta_0}$$

$$= 0\ 10001111$$

Sign

A	Q	M	COUNT	A.C.S.
00000	01101	11011	000	
$\oplus$ 1011				
01011				
00101	10110		001	
00010	11011		010	
$\oplus$ 1011				
01101				
00110	11101		011	
$\oplus$ 1011				
10001				
01000	11110		100	
00100	01111		= count 4	
00100	01111			
$P = \boxed{S} 0010001111$				